



**FIL-QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI TAL-KUMMERĊ)**

**ONOR. IMĦALLEF
IAN SPITERI BAILEY LL.M. LL.D.**

Illum l-Erbgħa, 9 ta' April 2025

Kawża Nru. 2

Rik. Nru. 76/2024 ISB

**Joseph Sacco (ID 0414748M) u Anna
Sacco (ID 0658660M)**

VS

Reġistratur tal-Kumpaniji

Il-Qorti,

**Rat ir-Rikors ta' Joseph Sacco u Anna Sacco, tas-7 ta' Awwissu
2024, u li permezz tiegħu talbu lill-Qorti sabiex:**

*...tordna lir-Reġistratur tal-Kumpaniji jerga' jdaħħal isem is-
soċjeta' Sacco Ironmongery Limited (C 11320) fir-Registru
tal-Kumpaniji u dan taħt dawk il-provvedimenti li jidhrilha*

xierqa u opportuni, biex b'hekk l-istess soċjeta' titqies li kompliet bl-eżistenza tagħha daqslikieku isimha ma ġiex imħassar, u sabiex tagħmel dawk il-publikazzjonijiet kollha meħtieġa ai termini tal-Liġi relattivi għal tali inserzjoni fir-Reġistru tal-Kumpaniji u dan taħt dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni fiċ-ċirkustanzi.

U dan wara li ppremettew:

- 1. Illi l-esponenti konjuġi Sacco kienu azzjonisti tal-kumpanija Sacco Ironmongery Limited, liema kumpanija kellha numru ta' reġistrazzjoni tal-kumpanija C 11320, u uffiċju reġistrat ġewwa 'Joan', Triq il-Feniċi, Safi, Malta;*
- 2. Illi fil-11 ta' Ġunju 2019, il-kumpanija Sacco Ironmongery Limited ikkonsenjat avviż lir-Reġistratur tal-Kumpaniji illi għaddiet riżoluzzjoni għax-xoljiment u stralċ volontarju konsegwenzjali (hawn anness u mmarkat **Dok. A**);*
- 3. Illi l-esponenti jirrilevaw illi permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Mario Bugeja, datat il-31 ta' Jannar tas-sena 1990 (hawn anness u mmarkat **Dok. B**), il-kumpanija Sacco Ironmongery Limited kienet xtrat u akkwistat il-garaxx mingħajr isem u mingħajr numru, internament immarkat bin-numru tlettax (13), li jinsab basement level, u garaxx ieħor, ukoll mingħajr isem u mingħajr numru, internament immarkat bin-numru tlettax (13), fil-groundfloor level sovrastanti l-garaxx deskritt qabel, liema garaxxijiet jiformaw parti minn kumpless ta' bini bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba, iż-Żurriq, kif aħjar deskritti fl-imsemmi kuntratt.*
- 4. Illi filwaqt illi l-garaxx fil-groundfloor level ġie mibjugħ mill-kumpanija Sacco Ironmongery Limited permezz ta' att pubbliku fl-atti tan-Nutar Dottor Mario Bugeja datat is-17 ta' Novembru 2020 (hawn anness u mmarkat **Dok. Ċ**), il-garaxx fil-basement level baqa' qatt ma ġie trasferit. L-esponenti saru jafu riċentament li s-sid tal-garaxx fil-*

*basement level hija propju l-kumpanija Sacco Ironmongery Limited u li x-xoljiment tal-istess kumpanija iwaqqafhom milli jkunu jistgħu jagħmlu kwalunkwe trasferiment tal-istess garaxx. In fatti din l-informazzjoni ġiet a konoxxenza tagħhom wara li dehru fuq konvenju sabiex ibiegħu il-garaxx fil-basement level in kwistjoni u wara li n-nutar għamel ir-riċerki neċessarji sabiex ikun jista' jsir l-att finali (kopja tal-konvenju qed tiġi annessa u mmarkata bħala **Dok. D**);*

5. *Illi għaldaqstant is-soċjeta' Sacco Ironmongery Limited għad għandha assi konsistenti f'dan il-garaxx u l-esponenti għandhom kull interess illi tali soċjeta' terġa titqiegħed fuq ir-Reġistru tal-Kumpaniji sabiex dawn l-assi jiġu minnha disposti.*
6. *Illi ai termini tal-artikolu 325(4) tal-Att Dwar il-Kumpaniji (Kap. 386 tal-Liġijiet ta' Malta), għadhom m'għaddewx ħames snin mill-publikazzjoni tal-avviż tat-tħassir tar-Reġistratur tal-Kumpanija, liema avviż huwa datat it-12 ta' Jannar 2021 (hawn anness u mmarkat **Dok. E**).*

Rat id-dokumenti li kienu ppreżentati mar-rikors (fol 3 sa fol 24).

Rat id-digriet tagħha tat-18 ta' Awwissu 2024 minn fejn jirriżulta illi r-rikors kien appuntat għas-smiġ għall-udjenza tas-27 ta' Settembru 2024 fid-9:30 am, u fejn kienet ordnata n-notifika tar-rikors lill-intimat Reġistratur tal-Kumpaniji b'għoxrin jum żmien għar-risposta.

Rat illi r-Reġistratur tal-Kumpaniji kien notifikat fit-22 ta' Awwissu 2024 (ara tergo ta' fol 43).

Rat illi fil-5 ta' Settembru 2024, ir-**Reġistratur tal-Kumpaniji** intimat ppreżenta ir-risposta tiegħu (fol 27), li permezz tagħha, huwa sostna:

Illi in kwantu għall-meriti fattwali tal-kawża peress illi l-konvenuta Reġistratur m'hijjex edotta mill-fatti kollha kif ġew dikjarati fir-rikors promotur, hija tirrimetti ruħha għall-provi u għall-ġudizzju ta' dina l-Onorabbli Qorti. Illi skont kif ġie dikjarat fir-rikors odjern, wara t-tħassir tal-isem tal-kumpanija

Sacco Ironmongery Limited (C 11320) minn fuq ir-Registru tal-Kumpaniji ("Registru") konsegwenza ta' stralċ volontarju, ir-rikorrenti ndunaw li bi żvista kien hemm immobbli tal-kumpanija, speċifikament il-garaxx mingħajr isem u mingħajr numru, internament immarkat bin-numru tlettax (13), fil-groundfloor level liema garaxxijiet jiformaw parti minn kumpless ta' bini bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba, iż-Żurrieq, li ma ġewx meħuda in konsiderazzjoni waqt l-istralċ, b'riżultat li qatt ma ġie trasferit. Dan wassal sabiex ix-xoljiment tal istess kumpanija qed iwaqqafhom milli jkunu jistgħu jagħmlu kwalunkwe trasferiment tal-istess garaxx;

Illi r-rikorrenti qed jibbażaw it-talbiet tagħhom abbażi tal-artikolu 325(4) tal-Att, iżda dan l-artikolu m'huwiex applikabbli fil-każ de quo, għaliex l-isem tal-kumpanija Sacco Ironmongery Limited ma ġiex mħassar minn fuq ir-Registru mir-Registratur, imma kif ingħad hawn fuq, il-kumpanija ġiet xjolta b'mod volontarju, għalhekk l-artikolu aplikabbli f'dan il-każ huwa l-artikolu 300B tal-Att;

Illi l-ewwel rekwiżit illi għandu jiġi pruvat skont l-Artikolu 300B tal-Att dwar il-Kumpaniji, huwa illi r-rikorrenti jkunu persuni nteressati. Tali rekwiżit huwa wieħed illi għandu jitqies skont il-fatti u ċirkostanzi partikolari ta' kull każ u għaldaqstant hija dina l-Onorabbli Qorti illi għandha tistabbilixxi jekk l-elementi rekwiżiti sine qua non jeżistux u jekk iva, jeżistux b' tali mod illi jimmeritaw ir-rimedju eċċezzjonali u straordinarju provdut fl-imsemmi artikolu;

Illi t-tieni rekwiżit illi jagħti lok għall-istituzzjoni tal-azzjoni taħt l-artikolu 300B huwa illi r-rikors promotur għandu jiġi preżentat sa żmien massimu ta' ħames snin mid-data illi fiha l-isem tal-kumpanija in kwistjoni jkun ġie mħassar minn fuq ir-Registru. Billi l-isem tal-kumpanija Sacco Ironmongery Limited (C 11320) kien ġie mħassar minn fuq ir-Registru fit-12 ta' April tas-sena 2021 u billi r-rikors promotur ġie preżentat fis-7 ta' Awwissu tas-sena 2024, it-terminu preskritt mil-liġi ġie osservat;

Illi di piu' skont is-subartikolu 3 tal-Artikolu 300B, dina l-Onorabbli Qorti għandha tilqa' t-talba biss jekk tkun sodisfatta illi dak li jaħseb għalih is-subartikolu 2 tal-Artikolu 300B kien jikkostitwixxi l-uniku rimedju skont il-liġi għad-disposizzjoni tar-rikorrenti. Ta' min wieħed jgħid illi l-proċedura illi wasslet għax-xoljiment, stralċ u tħassir tal-isem tal-kumpanija in kwistjoni minn fuq ir-Registru kienet waħda illi bdiet volontarjament mill-azzjonisti u uffiċjal tal-kumpanija stess. Għaldaqstant, il-proċess illi wassal għat-tħassir tal-isem tal-kumpanija de quo huwa wieħed pubbliku u d-dokumentazzjoni relattiva għal tali tħassir huwa wieħed aċċessibbli għall-viżjoni ta' terzi persuni. Illi għalhekk huwa mportanti ħafna illi fis-sentenza tagħha dina l-Onorabbli Qorti għandha tispeċifika jekk l-ordni tagħha taħt dan l-Artikolu, jekk huwa l-każ, jolqotx biss ir-rikorrenti illi qiegħed jippromovi tali rimedju straordinarju;

Illi kif dejjem gie sottolineajat mill-Qrati tagħna, iż-żewġ elementi illi jipprovdu l-qofol sostanzjali tal-Artikolu 300B huma illi wieħed jipprova kjarament illi l-proċess tal-istralċ u tat-tħassir tal-isem tal-kumpanija minn fuq ir-Registru kien wieħed ivvizjat jew bi frodi jew, bħalma qiegħed jiġi allegat f'din il-kawża bl-element ta' illegalita' ta' natura materjali. Dawn iż-żewġ raġunijiet jidhru illi huma ristretti fin-natura tagħhom iżda s-sinifikat u l-applikazzjoni tagħhom f' każijiet partikolari ngħataw b'mod lampanti f'interventi interpretattivi tal-Qrati tagħna. Dawn, kif intqal qabel, dejjem ħadu in konsiderazzjoni il-fatti u ċ-ċirkostanzi partikolari ta' kull każ illi kellhom quddiemhom;

Illi r-Registratur tħoss li kien fid-dover tal-kumpanija u iktar speċifikament tal-likwidatur illi jkunu ċerti illi l-kumpanija ma kien fadlilha l-ebda assi pendenti qabel ma bdew il-proċess ta' stralċ volontarju kif ukoll tul il-proċess tal-istralċ rispettivament. U għaldaqstant dan huwa indikazzjoni ta' traskuraġni, imprudenza jew nuqqas t' attenzjoni da parti tar-rikorrenti;

Illi fl-essenza tiegħu r-rimedju illi tista' tagħti dina l-Onorabbli Qorti, jekk ikun il-każ, huwa wieħed speċjali u eċċezzjonali. Għalhekk f'kull każ il-Qorti għandha teżerċita kawtela u tuża d-diskrezzjoni tagħha b-mod ċar sabiex taċċerta ruħha illi tali każ huwa wieħed ġenwin sabiex jiġi skansat kull lok ta' abbuż. Dan huwa fatt importanti meta wieħed jikkonsidra l-fatt illi l-liġi ma tagħti ebda ħjiel jew definizzjoni ta' x' jikkostitwixxi illegalita' ta' natura materjali. Ta' min jgħid illi mhux kull illegalita' tiskatta l-jedd għar-rimedju taħt l-Artikolu 300B tal-Att dwar il-Kumpaniji. Ta' min wieħed jgħid ukoll illi x' inhu materjali jiddependi mill-fattispeċi ta' kull każ individwali u għalhekk irid jiġi ppruvat b' mod lampanti min-naħa tar-rikkorrenti għas-sodisfazzjon ta' dina l-Onorabbli Qorti. Għalhekk, tali illegalita' trid tkun waħda illi wasslet għall-ivizzjar tal-proċess tal-istralċ. Illi għalhekk l-istralċjarju kellu joqgħod ferm attent illi jara illi qabel ma għadda għall-proċedura illi twassal għall-kanċellament u tħassir tal-isem tal-kumpanija in kwistjoni, huma jkunu kollha effettivament u verament konkluzi. Dan mingħajr il-hsieb komdu illi jekk jinqala xi ħaġa wara, jista' jirrikorri għar-rimedju taħt xi artikolu illi jipprovdi l-Att dwar il-Kumpaniji, speċifikament l-Artikolu 300B tal-istess Att. Illi appuntu l-funzjoni tal-istralċjarju, kif ġie magħżul mis-soċji tal-kumpanija jeżiġi illi jillikwida u jikkonkludi l-affarijiet tal-kumpanija illi l-isem tagħha sejjer jiġi mħassar minn fuq ir-Registru bħala konsegwenza tal-inkarigu importanti tiegħu;

Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, jekk dina l-Onorabbli Qorti tħoss illi għandha tagħti rimedju taħt l-Artikolu 300B ir-Registatur umilment tissolleva illi dan għandu jiġi akkordat bħala wieħed eċċezzjonali u straordinarju skont iċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ u għandu jingħata żmien improrogabbli sabiex l-affarijiet tal-kumpanija in kwistjoni jiġu definittivament konkluzi u sabiex l-affarijiet ma jitwalux bla bżonn;

Rat in-nota tar-rikorrenti **Joseph Sacco u Anna Sacco** tad-19 ta' Settembru 2024 (fol 46) u li permezz tagħha ppreżentaw affidavits tagħhom stess b'dokumenti annessi (fol 48 sa fol 62).

Rat illi fl-udjenza tas-27 ta' Settembru 2024 dehru l-Avukati Christopher Vella u Clyde Bonnici għar-rikorrenti u l-Avukat Claudette Fenech għar-Reġistratur intimat.

Rat ukoll illi fl-udjenza tas-27 ta' Settembru 2024, l-intimat iddikjara li ma hemmx kontestazzjoni fir-rigward tal-veraċità tal-atti pubbliċi ppreżentati mar-rikors promotur.

Rat illi fl-udjenza tal-10 ta' Jannar 2025 xehed **Jason Scicluna** prodott mir-rikorrenti. Rat ukoll id-dikjarazzjoni tad-difensuri tal-partijiet li ma kellhomx aktar provi x'jipproduċu.

Rat ukoll illi fl-udjenza tal-10 ta' Jannar 2025, bi qbil mad-difensuri tal-partijiet, il-kawża tħalliet għal-lum għall-provediment.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Illi jirriżulta mill-atti illi fir-rikors promotur gie ddikjarat li r-rikorrent huma l-koll azzjonisti fil-kumpanija kummerċjali b'responsabilità limitata bl-isem ta' **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)**, liema kumpanija ġiet xjolta u *struck off* nhar it-12 ta' April 2021 u dana permezz proċess ta' likwidazzjoni volontarja.

Illi jirriżulta li l-kumpanija Sacco Ironmongery Limited kienet xtrat u akkwistat il-garaxx mingħajr isem u mingħajr numru, internament immarkat bin-numru tlettax (13), li jinsab basement level u garaxx ieħor immarkat bin-numru tlettax (13) fil-ground floor level tal-kumpless bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba, iż-Żurrieq permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Mario Bugeja datat 31 ta' Jannar 1990.

Jispjegaw illi filwaqt li l-garaxx tal-*groundfloor level* kien ġie trasferit, il-garaxx tal-*basement level* baqa' qatt ma ġie trasferit u kien riċentament li saru jafu li s-sid tal-istess garaxx hija propju l-kumpanija *de quo* u għalhekk illum il-ġurnata ma jistax jiġi ttrasferit. Jgħidu li dan saru jafuh wara li kienu diġa' resqu għall-konvenju għall-bejgħ tal-istess.

Jgħidu illi huwa għalhekk li għandhom interess li l-kumpanija *de quo* tiġi ravnivata ai termini tal-artikolu 300B tal-Kap 386 tal-Liġijiet ta' Malta sabiex ikun jista jsir il-bejgħ tal-istess garaxx.

Illi jirriżulta illi l-pożizzjoni li ha r-**Reġistratur tal-Kumpanniji** tista' titqies waħda pjuttost newtrali iżda ferma. Huwa altru milli korrett ir-Reġistratur jgħid u jsostni illi meta jkun hemm stralċ, għandu jithares u jiġi assikurat minn min hu interessat, illi jkun aċċertat illi l-assi u d-djun kollha jkunu inklużi fil-proċess ta' stralċ u li dan għandu jsir qabel ma jiġu ppreżentati d-dokumentazzjoni finali għal kanċellament.

Illi dan jevita ċertament lok għal abbuż. Huwa f'dan il-kuntest illi r-Reġistratur tal-Kumpanniji jinsisti illi jekk din il-Qorti tilqa' t-talbiet tar-rikorrenti, allura dan isir fuq parametri u termini ċari sabiex jiġi evitat kwalsiasi element ta' abbuż jew preġudizzju għal terzi persuni, anke in vista tal-fatt illi dan huwa rimedju eċċezzjonali.

Ikkunsidrat Ulterjorment:

Fix-xhieda tiegħu, **Joseph Sacco**, jgħid li hu u l-mara tiegħu Anna Sacco ħolqu l-kumpanija Sacco Ironmongery Limited (C 11320) lura fis-sena 1990 u kienu l-uniċi azzjonisti u diretturi tal-istess u kienu jiġġestixxu *ironmongery* ġewwa ż-Żurrieq.

Jispjega li fil-31 ta' Jannar tas-sena 1990, b'kuntratt fl-atti tan-Nutar Dr Mario Bugeja, il-kumpanija xtrat żewġ garaxxijiet li jiffurmaw parti mill-kumplex 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba fiż-Żurrieq, liema garaxxijiet kienu jintużaw biex jaħżnu l-għodda u l-merkanzija tal-ħanut.

Jgħid li fis-sena 2019, hu u martu ddeċidew li jirtiraw u għalhekk il-kumpanija għaddiet riżoluzzjoni għax-xoljiment u stralċ volontarju u taw avviż ta' dan lir-Reġistratur intimat fl-4 ta' Jannar 2019, li kien iffirmit minn Anna Sacco bħala segretarja tal-kumpanija, li fil-kapaċita' tagħha ta' direttriċi ddikjarat li wara li għamlet s'tharriġ irriżultatliha li l-kumpanija kienet f'posizzjoni li tħallas id-djun tagħha fi żmien ta' mhux aktar minn sena mid-data tax-xoljiment.

Jispjega li sakemm gie ppublikat mir-Reġistru tal-Kumpaniji l-avviż tat-tħassir fit-12 ta' Jannar 2021, il-kumpanija ħatret bħala stralċjarju lil Jason Scicluna u tnejjew id-dokumenti neċessarji li ġew approvati mill-kumpanija. Fl-istess waqt jgħid li l-kumpanija bdiet tiddisponi mill-assi tagħha fosthom wieħed mill-garaxxijiet imsemmija.

Jgħid li madanakollu wara li l-kumpanija ġiet imħassra fit-12 ta' Jannar 2021, hu u martu ġew biex ibiegħu l-garaxx rimanenti u resqu għall-konvenju f'dan ir-rigward, u mir-riċerki rriżulta li l-istess garaxx kien jappartjeni lill-kumpanija.

Jispjega li għal din ir-raġuni hu u martu bdew dawn il-proċeduri sabiex is-sitwazzjoni tkun tista tiġi regolarizzata u l-propjeta' tkun tista tinbiegħ.

Fl-affidavit tagħha **Anna Sacco** tikkonferma u ssostni l-affidavit ta' Joseph Sacco fl-intier tiegħu.

Fix-xhieda tiegħu, **Jason Scicluna** jgħid li huwa *Certified Public Accountant* u l-irwol tiegħu fir-rigward tal-kumpanija *de quo* kien dak ta' stralċjarju, liema rwol beda fil-31 ta' Diċembru 2018.

Jispjega li l-kumpanija kienu għaddew riżoluzzjoni ta' stralċ u gie ikkuntatjat biex ikun stralċjarju. Jgħid li min-naħa tiegħu ppreżenta l-formoli B1, B2 u L lil MBR u wara li dawn ġew approvati beda xogħolu. Jispjega li fost affarijiet oħra ra l-assi tal-kumpanija u r-rikorrenti kienu nfurmawh li l-kumpanija kellha propjeta' fiż-Żurrieq li kienet ser tinbiegħ lil terzi u wara li gie mgħajjat u sar bejgħ, hu pprepara d-dokumenti sabiex tingħalaq il-kumpanija.

Mistoqsi dwar l-assi u l-propjeta' li kellha l-kumpanija jgħid li din kellha propjeta' immobbli. Jispjega li l-istock kien ġie ttrasferit stante li l-operazzjoni baqgħet għaddejha fuq bażi ta' *self-employed*. Jispjega li għalhekk l-istock kien inbiegħ normali. Fir-rigward tal-propjeta' jgħid li meta staqsa ġie nfurmat li kien hemm dar iż-Żurrieq li kien sar il-bejgħ tagħha f'tit wara u kien deher personlament fuq il-kuntratt. Jikkonferma li ma' din id-dar kien hemm garaxx iżda t-tieni garaxx u ċioe' dak tal-*basement level* ma kienx jaf bih. Jikkonferma li hu kien mingħalih li nbiegħet il-propjeta' kollha. Jgħid li ma jafx dak il-garaxx f'*basement level* inbiegħx qabel l-*istricking off*. Jikkonferma li hu ċertament li ma deherx fuq kuntratt għall-bejgħ tiegħu.

Mistoqsi mill-Qorti jekk hemmx il-prassi li fil-każ ta' propjeta' immobbli jintalabx il-kuntratt ta' akkwist, jgħid li hu ma talabx dan minhabba li din kienet kumpanija żgħira bi propjeta' waħda.

Ikkunsidrat Ultejrorment:

Art. 300B tal-KAP 386 tal-Liġijiet ta' Malta:

- (1) *Meta kumpanija tkun tħassret minn fuq ir-reġistru, kull persuna interessata tista' b'rikors, titlob lill-Qorti biex tordna hi li l-isem tal-kumpanija jkun restitwit fuq ir-reġistru u li l-istralċ jerga' jinfetaħ.*
- (2) *Meta, fuq rikors magħmul taħt is-subartikolu (1), il-Qorti tkun sodisfatta li l-istralċ u t-tħassir tal-kumpanija jkun vizzjat bi frodi jew b'illegalità ta' natura materjali, il-Qorti tista' tordna li l-isem tal-kumpanija jkun restitwit fuq ir-reġistru u li l-istralċ jerga' jinfetaħ għal dawk ir-raġunijiet u għal dak iż-żmien li l-Qorti tispeċifika fid-deċiżjoni tagħha, u l-Qorti għandha tagħti dawk id-direttivi u timponi dawk il-kondizzjonijiet li jidhrilha xieraq.*
- (3) *Il-Qorti għandha tilqa' t-talba biss jekk tkun sodisfatta li dak ikun l-uniku rimedju li jkun hemm.*

Il-Qorti tibda biex tgħid illi mill-provi mressqa jirriżulta illi l-garaxx mingħajr isem u/jew numru uffiċjali internament immarkat bin-numru tlettax (13) fil-*basement level* tal-kumpless bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba fiż-Żurrieq ma ġiex inkluż fl-istralċ tal-kumpannija Sacco Ironmongery Limited.

Fix-xhieda tagħhom, ir-rikorrenti jgħidu b'mod ċar u inekwivoku li kien żball u żvista li din il-propjeta' ma ġiex inkluża fl-istralċ għax ċertament li kien ikun ta' benefiċċju għall-azzjonisti li din il-propjeta' tiġi nkluża.

Di piu`, huwa bil-wisq ċar u evidenti illi l-fatt li l-istalċ ġie konkluz mingħajr ma ġiet inkluża l-imsemmija propjeta' jikkostitwixxi illegalita' ta' natura materjali.

Huwa ċar f'moħħ il-Qorti li hawnekk si tratta ta' stat ta' illegalita' illi sar bi żvista. Il-Qorti hija ukoll sodisfatta illi ma għaddewx il-ħames snin mid-data illi l-kumpannija ġiet ikkanċellata minn fuq ir-Registru tal-Kumpanniji u di fatti hemm qbil dwar dan bejn il-partijiet.

Finalment, illi l-Qorti tħoss illi l-uniku mod sabiex jinbiegħu jew alternattivament jiġu assenjati lill-azzjonisti jew lil terzi, il-propjetajiet msemmija fir-rikors huwa billi jintlaqa' ir-rikors promotur odjern.

Il-Professur Andrew Muscat ighid:

A liquidator who, whether negligently or fraudulently, fails to take into account a pending claim will, it is submitted, have acted unlawfully. After all, in terms of general principles of law, a person who does not use prudence, diligence and attention of a bonus pater familias and causes damage as a result is deemed to have acted unlawfully. Moreover a liquidator is clearly bound by law to take into account all pending claims against the company (daqstant iehor kull ass attiv), and if he fails to do so through negligence, imprudence

*or want of attention he should also be deemed to have acted unlawfully.*¹

Madanakollu, il-Qorti ma tistax, għal darb'oħra, ma tiġbidx l-attenzjoni li l-proċedura tal-istralċ volontarju tinħtieġ aktar attenzjoni sabiex żbalji jew żvisti b'negligenza simili għal dak li seħħ fil-każ odjern ma jirrepetux ruħhom. **Huwa evidenti għal din il-Qorti illi qed ikollhom isiru proċeduri bħal din odjerna anke għaliex ma hemmx regolamentazzjoni serja u ċara biżżejjed sabiex il-proċess ta' stralċ volontarju isir tassew kif mistħoqq u kif il-liġi, almenu fl-ispirtu, trid.**

Il-Qorti trid tfakkar illi meta l-membri ta' soċjeta' kummerċjali jiddeċiedu illi jgħaddu l-kumpannija minn xoljiment volontarju, id-diretturi iridu jkunu **"għamli dikjarazzjoni fis-sens illi jkunu għamli sħarriġ sħiħ fl-affarijiet tal-kumpannija"**². Dan ċertament illi għandu jfisser illi jkun hemm dikjarazzjoni dettaljata dwar l-affarijiet tal-kumpannija, mhux lanqas dwar l-assi tal-kumpannija, inkluż assi immobbli.

Issa fil-każ odjern, kif jixhed l-istess rikorrent Joseph Sacco fl-affidavit tiegħu, *"wara li l-kumpannija giet mħassra ġejna biex inbiegħu il-ġaraxx l-ieħor li kien tal-kumpannija madankollu, meta n-Nutar għamel ir-riċeriki tiegħu"*. U allura, mhux ħaġa ovja illi kieku saru r-riċeriki meta kienet qed issir id-dikjarazzjoni hawn fuq msemmija mid-diretturi jew almenu fil-kors tal-istralċ volontarju mill-likwidatur, kien ser jirriżulta fil-mument opportun u propizju illi hemm proprjeta' immobbli oħra tal-kumpannija illi trid tittieħed kont fil-kors tal-istralċ?

Il-Qorti tqis illi in vista' ta' numru ta' kawżi li jkollha simili għal din odjerna, hija għandha terġa', għal darb'oħra, tagħmel appell sabiex **ikun hemm intervent leġislattiv** u ikun speċifikat aħjar dak li l-liġi trid tifhem bi *"sħarriġ sħiħ"* – bħal per eżempju, ikun hemm l-obbligu tar-riċerki dwar assi immobbli tal-kumpannija.

U dan qed jingħad mhux biss għall-aħjar Prattika tal-proċess ta' likwidazzjoni fih innifsu, imma ukoll (u mhux qed jingħad għal każ odjern

¹ Principles of Maltese Company Law, Second Edition, Vol I

² Art. 268, Kap 386

peress illi dan ma jirriżultax in atti), sabiex ikunu evitati possibilitajiet ta' evażjoni jew mod ieħor irregolaritajiet fiskali.

Dan qed jingħad peress illi anke jekk id-diretturi ma jkunux iddikjaraw proprjeta' immobbli – imma l-Qorti tistaqsi – dik il-proprjeta' mhux suppost illi kienet qed tirriżulta fil-kontijiet awditjati tal-kumpannija? U jekk ma kinitx – x'kien qed jiġri? M'hemmx dubbju f'moħħ il-Qorti illi dawn huma materji illi ma għandhomx jiġihallew inosservati.

Il-Qorti għalhekk tiġbed l-attenzjoni mhux biss ta' l-uffiċjali tal-kumpannija illi jirriżolvu favur likwidazzjoni volontarja sabiex josservaw il-provvedimenti tal-liġi b'mod riġoruz, imma wkoll ta' dawk li jaqdu l-kariga ta' stralċjarji u temfasizza għal darb'oħra l-importanza tar-reqqa u l-verifika f'dan ix-xogħol biex b'hekk jiġu evitati proċeduri u spejjeż żejda u fuq kollox ma jkunux permessi irregolaritajiet.

Mhux lanqas, illi fejn jirriżulta illi jkun hemm proprjeta' immobbli, il-likwidatur għandu jitlob kopja tal-kuntratt ta' l-akkwist sabiex jivverifika l-assi hekk akkwistati. **Aħjar min hekk**, illi jsiru r-riċeriki opportuni u tkun tista' tiġi verifikata l-veraċità tad-dikjarazzjoni illi l-uffiċjali jkunu għamlu mal-likwidatur appuntat u ssir ir-rikonċiljazzjoni bejn tali riċerki u l-kontijiet awditjati tal-kumpannija – dejjem sabiex ikun verifikat u aċċertat illi fil-mument illi l-kumpannija tkun qed tiġi xjolta, il-likwidatur taseww ikollu l-istampa kollha intiera tal-kumpannija.

Din il-Qorti kif preseduta ilha issa s-snin ssostni illi biex likwidazzjoni volontarja ssir bis-serjeta', huwa meħtieġ illi jsiru tali verifiki bażilari kif hawn fuq msemmi. Għaliex ma jirriżultax illi hemm regoli u lanqas prassi tal-professjonisti prattikanti fl-aħjar andament ta' likwidazzjoni volontarja.

Il-Qorti tippersisti tgħid, kif ġa kellha okkażjonijiet tagħmel fil-passat, illi huwa importanti illi min hu responsabbli jieħu l-passi opportuni sabiex nuqqas b'hal dan jiġi rimedjat, mhux lanqas fl-aħjar interess tal-professjoni tal-likwidatur, fl-aħjar interess tal-istess soċji illi jkunu għažlu illi jillikwidaw, fl-aħjar interess tal-korp ta' kredituri illi jista' jkun hemm u ukoll u mhux lanqas sabiex ikun aċċertat illi ma jkunx hemm abbuż tal-liġijiet fiskali tagħna.

Huwa għalhekk illi għal darb'oħra l-Qorti ser tkun qed tordna li a spejjeż tar-Reġistratur tal-Qorti, issir in-notifika ta' din is-sentenza lill-Ministru responsabbli mis-soċjetajiet kummerċjali u lil Ministru responsabbli mill-finanzi sabiex jikkunsidraw emendi fil-liġijiet relattivi jekk iħossu opportun.

Għaldaqstant, il-Qorti, fid-dawl tal-provvedimenti tal-KAP 386 hawn fuq iċċitati u fid-dawl ta' dak hawn fuq kkunsidrat, jidhrilha illi għandha tqis it-tħollija barra ta' propjeta' immobbli msemmija fir-rikors promotur qabel ma ġie ffinalizzat tal-istralċ tal-kumpannija msemmija kien illegali u jikkostitwixxi illegalita' ta' natura materjali u għalhekk ser tgħaddi biex takkolja it-talbiet tar-rikorrenti u tenut kont ta' l-assjem ta' fatti u ċirkostanzi li l-Qorti ġiet mgħarfa bihom, din il-Qorti qegħda **tilqa' t-talba tar-rikorrenti** u konsegwentament:

1. Tordna li l-isem **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** jerġa' jidhul fir-Reġistru tal-Kumpanniji sa mhux aktar tard minn ġimgħatejn mill-llum.
2. Tordna illi jerġa' jinfetaħ l-istralċ tal-istess kumpanija **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** limitatament sabiex jittieħdu l-passi u l-miżuri kollha neċessarji sabiex jiġi mibjugħ mill-istralċjarju l-garaxx mingħajr isem u/jew numru uffiċjali internament immarkat bin-numru tlettax (13) fil-*basement level* tal-kumpless bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba fiż-Żurrieq ai termini tal-Konvenju ffirmat quddiem in-Nutar Mark Zaffarese fl-1 ta' Diċembru 2023 u f'każ tan-nuqqas ta' bejgħ jiġi assenjat lill-azzjonisti tal-istess soċjeta' **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)**, hawnekk ir-rikorrenti.
3. Taħtar lil Jason Scicluna sabiex jassumi l-funzjonijiet, is-setgħat u l-obbligi kollha ta' stralċjarju tal-kumpanija **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)**.
4. Tordna lir-rikorrenti u lill-istralċjarju sabiex jagħmlu dak kollu li hemm bżonn sabiex jiġi mibjugħ l-garaxx mingħajr isem u/jew numru uffiċjali internament immarkat bin-numru tlettax (13) fil-*basement level* tal-kumpless bl-isem 'Il-Mulino' fi Triq Matteolo Saliba fiż-Żurrieq ai

termini tal-konvenju ffirmat mir-rikorrenti quddiem in-Nutar Mark Zaffarese fl-1 ta' Diċembru 2023, u f'każ tan-nuqqas ta' bejgħ kif msemmi, il-garaxx jiġi assenjat lill-azzjonisti tal-istess soċjeta' **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** permezz ta' kuntratt pubbliku u dan taħt dawk il-pattijiet u kundizzjonijiet hawnekk stipulati:

- a) Illi dan il-proċess ta' kontinwazzjoni u finalizzazzjoni tal-proċess ta' l-istralċ tal-kumpannija **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** għandu jkun komplut sa' żmien massimu u mhux prorogabbli ta' sena mill-illum, b'dan illi wara din is-sena, ir-Reġistratur intimat jkollu s-setgħa illi jerġa' jneħhi isem il-kumpannija msemmija minn fuq ir-Reġistru tal-kumpanniji.
 - b) F'eventwalita' illi tiġi mibjugħa l-imsemmija propjeta' qabel it-trapass tas-sena msemmija, allura r-rikorrenti u/jew l-istralċarju għandhom javżaw b'dan lir-Reġistratur intimat sabiex huwa jkun jista' jgħaddi għat-tneħħija tal-isem tal-kumpannija minn fuq ir-Reġistru tal-Kumpanniji minnufih.
 - c) Illi l-Qorti trid tagħmilha ċara li dan il-provvediment bl-ebda mod ma għandu jfisser li bħal donnu l-Qorti tat jew qed tagħti xi *carte blanche* lill-kumpannija *de quo* u/jew lill-uffiċjali tagħha u/jew lill-istralċarju tagħha sabiex isir xi haġa oħra, għajr għal dak hawn deċiż u ordnat, u huwa għalhekk illi l-Qorti qed tagħmilha ċara illi una volta' ri-integrata fuq ir-Reġistru, il-kumpannija **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** tista' biss, entro l-perjodu massimu hawnekk konċess, tgħaddi biex tittrasferixxi l-propjeta' immobbli hawn fuq imsemmija u xejn aktar.
5. L-ispejjes ta' din il-proċedura u kif ukoll kwaslasi spejjes illi jista' jinkorri ir-Reġistratur intimat sabiex jirrestitwixxi isem il-kumpannija kummerċjali b'responsabilita' limitata **Sacco Ironmongery Limited (C 11320)** fuq ir-Reġistru tas-Soċjetajiet u sabiex jerġa' jikkancelła isem il-kumpannija wara li jsir dak hawn fuq deċiż, ikunu a karigu tar-rikorrenti.

Il-Qorti qed tordna illi kopja ta' din is-sentenza tiġi notifikata a spejjeż tar-Reġistratur tal-Qorti lill-**Ministru tal-Ekonomija, Intrapriża u Proġetti Strateġiċi** u lill-**Ministru għall-Finanzi** għall-aħjar attenzjoni tagħhom fir-rigward ta' dak li hawn fuq jingħad.

Ian Spiteri Bailey
Onor. Imħallef

Amanda Cassar
Deputat Reġistratur